

27
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. 2127/1970

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομποπόλις)..... Βαθύ
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Καζάνου
Νομοῦ Σωδμανέβου.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Γεώργιος Μ.
Κάτσος..... ἐπάγγελμα Συμβολογράφος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις .. Βαθύ - Καζάνου.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. περίπου 6(2) ἔτη
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Μηνᾶς Χρησίου Αἰμυνῆου

.....
ἡλικία... 55... γραμματικαὶ γνώσεις... Γ1 Δημοτικῶν
..... τόπος κατοικωγῆς Βαθύ -
Καζάνου - Σωδμανέβου.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; Διὰ 6 χωρὶς προωρίζετο τὸ γένος
τῶν γίδων μὲ διαχωριστικὰ γραμμάτια ἀπὸ Β. ἀπὸς Ν. Α.
Τὸ ἕτερον γένος διατέθετο διὰ βοσκὴν ποιμνίων.
Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; Ν. Ἐναρξάρη ὕπο ἑνιαυτοῦ.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
ἐπὶ Τουρκοκρατίᾳ ἀνῆκον ἐν τῇ Συμμεσίᾳ.
Κατὰ τὴν ἑλληνικὴν κατοχὴν δ' ἐνοικετορεῖτο
ἐν τῇ ἐκτῇ ὅσο κυρίαρχος ὁ βασιλεὺς ἐν τῇ
- 3) Ὁ πατὴρ διατίθει τὴν περιουσίαν τοῦ συγκέντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένην ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; Ὅσα κτήματα περιῆλθαν ἐν Καζάνικῇ
ἐπισκοπείᾳ, ἐν προνομιούχοις τῇ ἐκτῇ του
μοῦ, παράδωκεν ἐνοικιοδοτοῦνται εἰς τοὺς
Ουκραίους. Τὰ κτήματα ἐν τῇ ποιείᾳ, δια-
νεμονται ἐκ μέρους ἐν τοῖς υἱοῖς ἑξ ἑσῶ.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις την γεωργίαν ή μόνον εις την κτηνοτροφίαν ; ή συγχρόνως εις αμφοτέρας, δηλ. την γεωργίαν και την κτηνοτροφίαν ; *Και τα δύο μάλιστα ταυτόχρονα*

β. 1) Οι κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις την γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφότερας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν; *Καὶ τὰς δύο ἐκείνην καὶ τὴν γεωργίαν*
15000 ζῖτοι 300 βοσκήματα. Μόνοι 100 διμορ ἀγροτῶν
καὶ τὴν κτηνοτροφίαν. Διμορ αὐτὸν κτηνοτρόφον
καὶ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; ... *Συνήθως οὐκ.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους· ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των; 36.

Τοις ἐξέμια ἐν Καρπύῃ· ἡ νύμφη αὖτις ποιεῖ τὰς ἐπισημασίας καὶ κοινότητες μετὰ τοὺς ἀδελφούς· ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτοὶ μακάριοι γίνονται μετὰ τῆς χάριτος· ἐν ταῖς ψαλμοῖς ἐργάζονται ἐν ἀρεταῖς.

2) Πώς εκαλούντο οὔτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-
κατόροι κλπ)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

κατόροι κλπ.)... Ποιά ἔτο ἡ κοινωνική των θέσις...
 Ξαφούτο ενδον, ριζατορις δι' υποκτι δια-
 κρισις ματινι κιο, οδμο, ριζα, ενδ, καρπορι-
 κιο, οδοι α' διαφορι, ριζα, ενδ, οδοι α' διαφορι

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;)
 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται; ἐποχικῶς, ἤδη διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος;

Ημερομηνία: 17/09/2023, σε 12:45:00. Έκδοση: 1.0.0.0. Έκδοση: 3-5. Μέρη: 1.0.0.0. Έκδοση: 3-5. Μέρη: 1.0.0.0.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο;

Υμνείται δὲ ἐκρημυμοποιούντο...

6) α) Οί νέοι και αἱ νέαι τοῦ τόπου, ποὺ ἐπήγαγαν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας; .. Οἱ νέοι ἐννέησαν εἰς Σποράδας.

αν. Ἐν ἡμέρῳ μετρησάμενος, εἰς Ρωμὰν, ἀπελθὼν
μαί Γαζζιαν, Αἰνέαν ἀφ' ὧντο, ὁ δαίμων ἐν ἡμετέροις

β) Ἐπιθήγαιναν ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται
κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρα-
ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.; ἐποχικῶς μόνον οἱ

Σπογγαρίως, τόσον ἐν τοῖς Ἐγγυσι καὶ Ἰταλίᾳ, ὅσον
καὶ τὰ ἄλλα περὶ τὴν Ἀφρικήν. δι' αἷμα,
τὸ μεταναστεύον, ἐπανέρχονται καὶ προεκχωρημένην
ἐξελικτὴν, ἣν ἀπομαζεύουσιν τοὶ ὄντες ἐν τούτοις
τῇ γεννιᾷ τῶν ζῴων.

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο· παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμῖδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παρά-
χωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

Πρὸ τοῦ 1920. εἰς μὲν τὰ ὄρενα ἔφωρρετο τὸ
βῆμα τῆς μαίεως τῶν φυγέτων δαίμων
(καὶ οὕτω) εἰς τὰ πεδινὰ ἔδιδετο ἵπανον
διὰ ζωῆς κέρει, συνδωδὸς ἀνεπαρκῆς.

- 2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας : Τὸ 1922 ἔφευγετο ἡ πρώτη κοῦβη λίπασμα

σας ; Το 1922 εγκατέχρηστη πρώτη αμερικανική μηχανή, χρησιμοποιούσε έλαιο. Σπανίως έγινε το χάλκινο ζήτημα.
Ε'. Από τότε χρησιμοποιούνται : το σιδηρούν άροτρον και οι γεωργικές και μηχαναί εις τόν τόπον σας ; Άπό 1920. τό βιβλιόστον άροτρον Πετρελαιολιμνής Μυχανή τό 1929. Η άροτρα είναι τό 3 άροτρα άπο 1973. άπο 1973 άπο 1973.

1) Σιδηρούς άροτρον (άπο 1973)

- 1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄρτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ ; Τὸ βιβλίο ἄρτρον ἔδωκεν ἐν ἑαυτῷ

ρα, μεταμεντες ἐξήντητο Ἐργασασίον
μαί ἔχρησάντο αὐτὸ τοῦ Πυραμοῦ.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. 4. 7. 10.
2. 5. 8.
3. 6. 9.

- 2) Τρακτήρ (ἀπό ποῦτε εἶναι ἐν Χρήσει;) Τρακτήρ. μικρὰς ἰηποδ-
 3) Μηχανὴ θερσίμου ^{στῆναι} ἔχον ἔκκινησιν μηχανὴν θερσίμου καδ,
 ὅσον γ' αἰσρά ἔχον³ ἐκ ἐδοδ ἔμματα μδοδ.

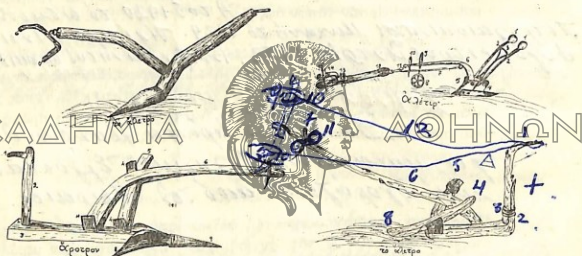
3) Μηχανή θερσίμου. *ὅτι ἔχει μηχανὴν θερσίμου καὶ
ὅσον γ' αἰσθρά ἔχει ὅσον ἔμαται μὲν.*

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἄλωνισμού

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκενάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Τὰ ματαεμνήσθον ἐδιδέμοι. τεκνύται, ἐνίστε καὶ οἱ ἴδιοι οἱ φτωχοὶ τὰς ξύλα μέτρον, αὐτοῦν ἐκ τινος οὐμεία τῶν κίμων.*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ... <i>λαβή</i> ...	6. ... <i>σταβάι</i> ...	11. ... <i>δοῦρα</i> ...
2. ... <i>κουτσούρι</i> ...	7. ... <i>μπαρβί</i> ...	12. ... <i>ζέντι</i> ...
3. ... <i>ματιαί</i> ...	8. ... <i>(4) νι</i> ...	13. ...
4. ... <i>μπαρβίτες</i> ...	9. ... <i>ζυγός</i> ...	14. ...
5. ... <i>σπαίδη</i> ...	10. ... <i>ζυγέ</i> ...	15. ...

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

α) Διὰ τὰ μαλακά ἔδάφη καὶ μαμικοχώματα ἦτο κυρτοὸ καὶ ὀπίσθιον.
β) Διὰ τὰ σκληρά καὶ πετρώδη ἔδαφη.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Ὁρθογωνίαν παραρτηροειδή καὶ κυρτήν.
β) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

Συνήθως κατασκευάζεται ἀπὸ ὀφειδίου ὀξυῦς ἢ μέδου.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

α) Τὸ σκεπάρνι β) Τὸ πριόνι γ) Τὰ σκαπτήρα
δ) Τὰ ξυλοφάι ε) Μαστιχάρι (ἀρίδα),

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλοι ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *ἀν. βοεῖς ἢ ἐκ ψμίονες.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *ἐκ ψμίονες. δύο (2) ζῶα.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ὁ ζυγός εἶναι ἀπαραίτητος ἀναγκαιῖος.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.). *1. Ζυγός 2. Ζεύγες*

3. Μπαρόνι

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

Λοῦρα.

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *ἀπὸ ἐκείνης τῆς στιγμῆς μετὰ τὸ 1920 διὰ εὐδαιμονίας ἄροτρον.*

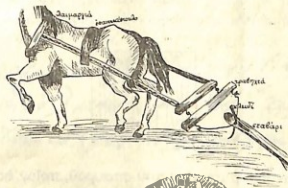
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;
Τὰ ζῶα προσδένονται εἰς τὸ ἄροτρον.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

.....

.....

.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

*Ὁ ὄργωνε ἄνδρας ποτε γυναῖκα καὶ οὐκ
ἔστι τὸ ἀρεστόν. Ἄνδρες ὀργνται.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .. *Προσδεκται πρῶτον
ὁ ζυγὸς εἰς τὸν αὐχένον τοῦ ζῴου. Δένονται οἱ
ζυγοὶ καὶ παύσιν αὐτοὶ τὸ σταθάρη ἐπὶ τοῦ ῥαβδοῦ.*

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

.....

.....

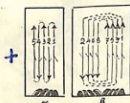
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῴων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

*Τὸ σχοινὶ δένεται εἰς τὰ μέρητα τοῦ
ζῴου καὶ τὰ ματινὰ ἐν τῷ ζῴῳ.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲν ἐν εὐθείᾳ γραμμῇ καὶ σταυροῦται καὶ μακρόν ἐσταυροῦται.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, γτάμιες, σιασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.) ;

Γίνεται σπορά ἐν λωρίδα τοῦ ἀγροῦ.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

Εἰς τὰ ὄρη καὶ πετρώδη ἐδάφη γίνεται μόνον διὰ σκαπάνης.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὄνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτρίσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν ἑκτηρικῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

*Ἐνὰ ὄργωμα τὸν ἵππον (ἡτοιγρατὸς
αὐρατίου) καὶ ἓνα τὸν οὐτέρβιον
καὶ ταντοχρόνως εἰσέρει.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

*Διὰ τὸ φύτευμα τῶν μεωνιτικῶν ἡσίου
ἓνα ὄργωμα.*

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο ἑκτηρικόν....

Ἐν εὐς δύο ἔτη -

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν;

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

*Ὁ γεωργὸς φέρει τὸ σαιμῶρι, ὡς ἡρμὰ σπόρον
ἐπὶ μέσῳ, δι' ἧς σπόρος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ
ἐδάφους.*

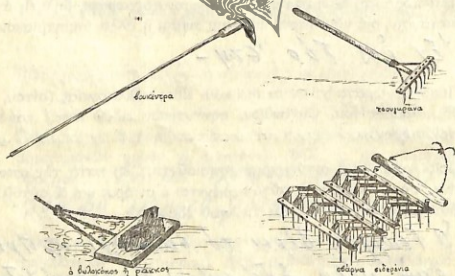
β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἣ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;
Καθαρίζεται μὲ τὴν βουκέντρα.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);
ὅχι.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

Ὅταν γὰρ αὐτὸς διὰ τὴν ἀρμυρὰν, ἡ σκαφή γίνεται μὲ τσαπὶ.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπτα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

*Ἡ εὐαφὴ τοῦ μύθου γίγται μόνον
μὲ ὑδατοειδῆ, μαλακοῦς ζώων
εἶδη (α)*

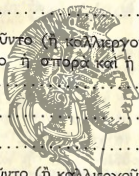
- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Τυκίδης ὁ γεωγὰς διὰ ἔχου βοηθοί.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιερгоοῦντο (ἢ καλλιερгоοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιερгоοῦντο (ἢ καλλιερгоοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἑσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιᾶς (βραγιᾶς) καὶ ἄλλως.

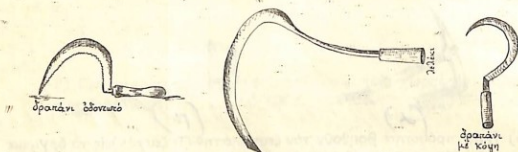
*Μετὰ τὴν μαθητρίαν τὰ εἶδη
φρού. ἔχωρίζετο τοῦτο εἰς πρασιὰ καὶ ἐφυ-
τεύετο ὁ βοσκόρος σταυρώτα.*

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)... *Μὲ δρεπάνια
οδοντωτά ἢ με κόψη ἢ τὰ διμοι-
ρίσματα.*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Συκιδίου*
διὰ τοῦ χειρὸς.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ οδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

*Συρίνα ἢ χειρολαβή καὶ ἐκτενόμενος
αὐτοῦ τοῦ δρεπανοῦ πορὰ.*

5) Ποιος κάτεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Ο θεομικρούρας*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Τὸν θεὸν ὁ θερισμὸς τὴν πρώτην αἰὶν τῶν αἰώνων*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὅ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. *ἐθερίζοντο ἐν ῥίζῃ καὶ τῇ ἐξαιμοκέρμενι αὐτῶν*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἔλεγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *τοὺς ἀπομένοντες καθαρίζοντες*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτῶν τὰ δράγματα (δραχμίδες, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Ο ἴδιος ὁ θεριστὴς ἐὰν συνειδητικῶς 3-4 ἀγκυρίδες τὰ ἐτακτοποίησεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους (ἀγκυρίδες)*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ἔτακτοντο μετὰ μαζί, ἐτακτοποίησεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δάματα τὰ ἐτακτοποίησεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *τοποθετοῦντο ἀγκαλιές.*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *θερίζοντες εἶναι
μαζί. ἄνδρες καὶ γυναῖκες βλ.
ἤρχοντο αὐτὸς ἄρξα μέρη θερισταί.*

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοτῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή, εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὴν πληροφορίαν καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).

οἱ θερισταί ἡμείβοντο με χρήματα.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

*θερίζοντες διὰ μνήτης χειρὸς. εἰς
τὴν μεσηντὶν ἔφερόσαν μανδή-
ρας.*

4. Επίσης εξέφραζε ανησυχία για τα διακείμενα του πνιγμένου της εργασίας ή «Αφού και γέρο γέροντα να πω μου πνιγμένα, ποιος θα δώσει διότιμα αυτών σε περίπτωση πνιγμού».

- 4) Ἐδίδετο (ἢ διδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Leucodactylus argenteus Van Spirer
 καὶ ἑτέρα ἀρρυστῆς ἐν τοῖς ἰσθμοῖς τοῦ
 Ἰσθμοῦ

- 5) Ἑτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ
τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. *Νοὶ*.....

« Πότε θα ρθῇ τ' ἡ Γλαυκίῳ καὶ ρθῇ τ' ἡ Μινύτα, θάρδουνε καὶ ἄρρᾶζουνε τὰ κόκκινα καὶ ἡσέπια». +

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἷς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερώς όπου υπάρχει σχετικόν ἢ ἄλλο τι
ἐπίκειται.

ἐδεδίχοντο ἔξοι δι' ὁδοὺς. Τὴν
πρῶτην ἡμέραν ἔστησαν σταυρὸν
μαί τοις ἐτοιμοῦσιν ἐν τῷ χωρίῳ,
τὴν ἐνυλῆαν ἡμέραν τοῦ θείου
ἐδεδίχον τοὺς σταυροὺς ἐν τῷ ἐκκοσμήσει.
ἀνταλλάσσοντες ἑαυτοὺς καὶ τοὺς ἀφ' ὧν
ἐκκρίνατε ὁδοὺς, καὶ αἶμα,
ἵμῳ (θεοῦ) τῶν σταυρῶν.

- δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέραις ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; *Ἐν τῷ 20.2

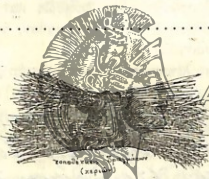
αγέρας εις τὸ νοσοκομ. Κασσιν. καὶ ἐξ-
νότιο (Ορφανείδ.) καὶ μεταφέροντο
εἰς τὸ ἄστυ.

+ θεραπεύουσιν ¹⁵ τοις πνεύμασι, περιμένοντες
τοῦ εὐαγγελίου τοῦ ἐν ὑμῖν καὶ ἐν ἡμῖν.
οἱ καὶ τὸν ἄνθρωπον τοῦ διεσπασμένου.

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

*Οἱ στάχυνες ἐδένοντο ἐν κίθῳ
μὲ σπάρτα καὶ βροῦρα.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; *Πρὸ τοῦ τοῦ 1900. Ἀπὸ δωδεκά-
ταυριθὸς ἡμερομηνία,*

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμά αὐτῆς... *Εἰς τὸν ἔλκος
ἢ κερκυνὴν καὶ κερκύναι ματὰ τοῦ
Παύλου ἢ τὸ σπινθὶ ματὰ τοῦ
φύτου ἀνέκτου.*

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι ; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.

Ἡ ἐξαγωγή ἐγένετο μὲ τὸ σκαῖον.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.

*Ἡ διατροφή τῶν ζώων ἐγένετο ματὰ
τοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ μὲ ξηρὰ
ματὰ σανόν. Ἡ τροφή ἐνισχύετο ματὰ
τὴν ξηροκίαν τοῦ ἐργασίου μὲ (ξυλὴν
(ροῦτι, βρύση, κριδάρη).*

- 2) Ποτε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποίον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ά.).

Θερίζον τὸν σανόν μὲ δρέπανον.

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαν).....

*Μὲ τὸ ἴδιον δρέπανον καὶ χρυσοῦ
μοιροῦ τοῦ διὰ τοῦ δριμύτος τοῦ εἴδους.*

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Τὸ χάρσιον ἀπορρίπτεται δὲ
 καὶ ξυρανδῇ. Ἐδίδντο τὰ ὠρνίθια
 ὡρὰς δύο καὶ ἀνὰ ἄραν δρέκας.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δερματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Οἱ σακχνεὶς συνεκεντρώνοντο εἰς τὸ
 ἀλώνι. Ἐμιαστὸς μωρὸς εἶχεν τὰ ὕδι-
 μοτ' του ἀλώγι, εἰς τὰ μέγερου τοῦ με-
 τοχιοῦ». Οἱ σακχνεὶς μετεφέροντο διὰ τῶν γῶν.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν
 δερμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Ἐμιαστὸς

ἀλωνισμάστρα. Οἱ σακχνεὶς ἐποροδοῦν-
 τινι κυνηγίῳ, ἤρχονται ἀπὸ τοῦ βορεινοῦ
 μέρος.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρὰ εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; Δὲν ἐρίνετο δια-
 σπριεμός τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ ἀχυ-
 ρα. Ὁ ἀλωνισμός ἐρίνετο ἕως τὸ ἀλῶ-
 νι.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; Ἐξῶ ἀπὸ τοῦ αὐλίου, εἰς τὸ
 μέγαλον μάλ' εἰς τοιαύτην δίδουν ὥστε
 καὶ μοιράζονται αἱ ἀποποτάσεις τοῦ
 ἀλωνιστοῦ-αὐραφίου, πρὸς εὐτονομί-
 ραν μεταφοράν.

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκὸγένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐάν τοῦτο ἀνήκη εἰς ἡ πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

*Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν οἰκογέ-
νειαν.*

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἄλῳνισμα καὶ πότε λήγει ;

*Ὁ Ἀλκωνισμὸς ἀρχαίτε ἀρχαίτε Ἰσχυρίων
καὶ ἰσχυρίων, ἀπὸ τῶν μέσων Ἰσχυρίων.*

- 7) Εἶδη ἄλῳνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

*Τὸ ἄλῳνι (κατασκευὴ)
τοῦ Ἀλκωνίου, ἐκτεταμένον καὶ μακρὸν
κατασκευασμένον μὲ πλάκες καὶ ἰσχυρίων.*

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῳνι ἐκάστου ἐτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἄλῳνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

*Ἡ ἐπισκευὴ τοῦ Ἀλκωνίου ἐκτετα-
μένον, οὗ ὅπως ἐκτεταμένον
κατασκευασμένον μὲ πλάκες καὶ ἰσχυρίων.*

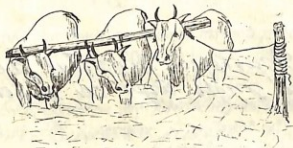
- 9) Ἡ ὥς ἂνω προετοιμασίᾳ τοῦ ἄλῳνιου καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἄλῳνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

*Ἡ ἐναρξίς τοῦ Ἀλκωνίου γίνεται 3-Η ἐναρξίς τοῦ Ἀλκωνίου
τοῦ Ἀλκωνίου, καὶ μετὰ τὴν ἐναρξίς τοῦ Ἀλκωνίου
ὁ Ἀλκωνισμὸς ἀρχίζει ἀπὸ τῶν ἰσχυρίων.*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλῳνόςτυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰουδήποτε ἄλλον.

Τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν γίνεται διὰ τῆς διχάτης. (Ζυγὸς ἢ ξυγὸς). Πάντοτε χρησιμοποιεῖται ἀμυνόστρατος. (Ζευχερό).

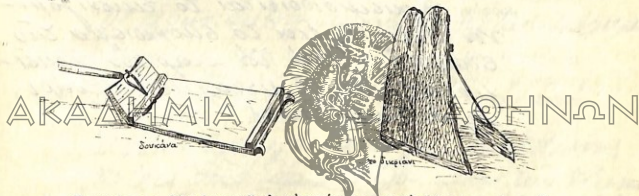
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχυῶν διὰ τῆς χρησιμοπορήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα. *ὁ ἀμυνόστρατος γίνεται διὰ βοῶν. Χρησιμοποιεῖται ζευχὸς διὰ τοῦ προδεμένου τῶν σχοινίων. Τὰ ζῶα περιφέρονται κυκλικῶς, ἀπὸ τὰ ἑξῶ πρὸς τὰ ἑξῶ, ἐναλλάξ,...*

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλιές, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνιου. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλιές περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα) *Τὰ... ἴσως
δίνονται ἀπὸ τὸ τραχέον, διὰ τοιοῦτον,
3.4, ἀναγράφει τὰς χειρὸς καὶ τοῦ δονατοῦ -
ἐντὸς τοῦ μνηροῦ.*

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺ εἰς ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

*Ὅτι χρησιμοποιήθηκαν βοσκόλοι
εἰς τοὺς μὲταλλήματα, μέχρι ἐν μέρει.*

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχίζει περὶ τὴν 10 π.μ.
πρῶτης καὶ γὰρ τὴν 4. δουλειὰ
τῆς καὶ ἐπαναλαμβάνεται μετὰ
τοῦ αὐτοῦ ἐρώσιον τὴν ἐπόμενην
ἡμέραν

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Χρησιμοποιεῖται τὸ ξύλον γὰρ
τὸ διχάλι, διὰ τὸ σπρωπνὰ τὸ
ἐτάκνυν. ὅλα τὰ μαρτοὶ χρη-
σιμοποιεῖται, ἐξ ὑψηλοῦ δένδρι,
κατασκευαστὸν τὸ αὐτὸ. ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ; ...

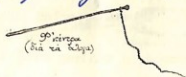
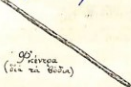
Ὅταν οἱ ριφθέντες τὸ ἱερὸν
στάχυν γίνωνται ἀπὸ τὸ πῦρ. Ὁ γεωργὸς
μὲ τὸ διχάλι σπρωπνὰ τὸ πῦρ ἀπὸ τῶν
στάχυν.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἄλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Χρησιμοποιεῖται διὰ τὸ κτύπημα τῶν
ζῶων, βέργα ἐκ ξύλου κατὰ τὴν
ἰσχύαν.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιστοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν . . .

*Ἐκατόν τετράκοντα
ὁ ἀριθμὸς τῶν στρώσεων εἶναι ἀναγκα-
σιος μετὰ τὴν ἀραιομεράδα τῆς ἡμέρας
ὅτι ἄρσιν ἐπὶ τῶν ἐργῶν γίνεται τὴν εὐρίαν.*

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Οἱ ἀρσινισμένοι στάχυες γίνονται μαλαμα.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. προσπᾶνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες) οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν . . .

*Ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς ἀρσινίζει, βοηθοῦμενος
ἐνίοτε ἀπὸ τῶν ἐργῶν καὶ τῶν τέκνων
του. Συνιστάται ἀραιομερασίαι. Τότε εὐρίαν
γίνεται.*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

*Ὅταν ὁ γεωργὸς τῶν παραμυθῶν ἐργῶν
μετὰ τὸν ἀρσινισμόν τοῦ ἀλωνισμοῦ τοῦ
καρποῦ.*

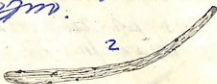
- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; . . .

*Ὁ κόπανος ἔτο τετραγωνὸς . . . εἶχε πῆκος
0,70 μ. καὶ πᾶχος 0,30 μ.*

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
 Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
 (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.). *Τὸ κοπάνισμα δια-
 τὰ δημητριακὰ καὶ γιγανθῶν ἐγί-
 νο εἰς τὴν αὐλήν.*

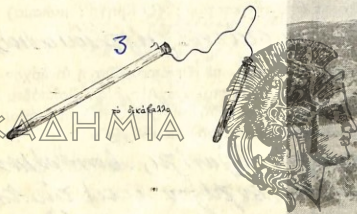

κοπάνος στεφανῶδης

2

ξύλο καμπύλον διὰ τὸ κοπάνημα
 μικροῦ ἀνθοῦ δημητριακῶν.

3

ξύλον ῥαβδῶδες

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν; *Πυρρῶς ἐρίπτο οἱ οὗτοι οὗτοι
 γιγανθῶν, ἐν τῇ μὲν καὶ δεξαμένῃ.*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

*Τὸ κοπάνισμα διὰ τοῦ ἐκτυπῶντος
ἀχυροποιεῖν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἐκτυπῶντος
καρποῦ. οἱ στάχυνες εἰσὶν ἐκτυπῶντες
ἐκ τοῦ χιτῶντος ἐκτυπῶντος.*

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

*Τὸ κοπάνισμα ἐτραγουδοῦντο τραγούδια
μὲν ἔκαμε ὁ μάρτυς δύο νερά, κ. ἢ ὁ Χωρὶς
ἄλλο ἔνα, ὅ, μὲν πῖττει μαριετες, κουρσες
ἐκ τοῦ χιτῶντος.*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

*Οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες,
ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα.
Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται.
Τὸ σχῆμα αὐτοῦ.
Τὸ δικριάνι ἐκτυπῶντος
(ἐκτυπῶντος ἐκτυπῶντος).*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ο ΕΥΡΩ ΉΧΗ ΣΧΗΤΕΡΑ ΕΥΘΕΔΕΣΤΗΤΟΥ
ΠΑΡΑΚΚΥΒΕΡΤΑΜΕΝΟΥ Ή ΓΡΑΦΕΤΟΥ.
ΠΡΩΤΟΥ ΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΡΕΥΡΑ
ΠΑΡΕΙΣΤΑΜΕΝΟΙ ΕΥΧΟΝΤΑΙ ΕΝ ΧΡΩΜΑΤΙ

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτᾶρι, θρινᾶκι ; Ἰχνογραφῆσατε τοῦτο.....)

Τό θανάσιμα, γίνεται μέ το καρπό-
θυναρό.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Τὸ πλῆθος τὸ ἑαυτοῦ ὁ ἴδιος ὁ πνευμῶς

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ. (εἷς τινες τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλυνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τό σολιδορ τενομα των σταχυων ονομα-
ζεται η κορυφα. Τό μείγμα του να-
ρπου ~~αυτο~~ ^{αυτο} το κορυφα, εχιντο με το κδο-
κο κδοκιντο η χωριζοτο με τω φροκα-
διδω συνδυα ομορπ.

5) Πώς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷ τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμά)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ῥθίζεται τοῦτο

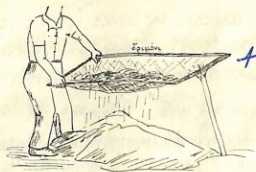
- 6) Ἄφου διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

*ὡς ἀντιτέρω ἔγραφον, ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ
 αὐτοῦ τὰ «κόντυρα» γίνεταί μετ' τὸ «κόσκινον»
 «κόσκινον»*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκή-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με' ὅπας διαφορῶν μεγεθῶν· π.χ. με' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τούς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ, ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ὁ ἀποχωριεὶς τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰς
ξένας ὕλας, γίνετο καὶ μετὰ ἐπιμονή-
μενον σφινδύρι.

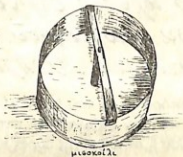
- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Ὅταν γεωρεύετο ὁ καρπός, χαράσσεται
σταυρός καὶ ἐπιμονή μετὰ ἐπιμονή
μετὰ τὸ φτυάρι. Ἐπιμονὴ δὲ σφινδύρι
καὶ παρισταμέναν καὶ ἀπταλκαστο
ἐνθαί. Ἐκαστὸν χρόνον νάμναι καὶ μαζίν.

- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
εἰς τὸ ἁλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια.
Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο
ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ
δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητά του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Πρὸς τὸ εἶναι
τὸ ἀλῶνι ὁ δωματικός μ. δωματιάριος
ἔφερόν τε καὶ ἄλλοι μισοὶν τοῦ μαρσίου
καὶ ἐγράμψαν τὸ δωματός*

μισοκόλι

κούπλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλῶνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

*ὡς μέτρον μετρήσεως ἐχρησιμοποιεῖτο
τὸ ἐλεονιζόμενον ἀφεισομοίριον*

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) *ὁ καρπὸς ἀποθηκεύετο ἐντὸς
τῶν οἰκίας ἐντὸς « πιδარიῶν » δοχείων
ωτήρινα*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλῶνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

- κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Τὸ ἀχυρὸν γενναποδηνύσκει
ἐν τῇ ἀχυρῷ καὶ ἐν τῇ σταύρῳ, ὃ δὲ οὐκ ἐστὶν ἐν τῇ
ἐν τῇ ἀχυρῷ καὶ ἐν τῇ σταύρῳ, ὃ δὲ οὐκ ἐστὶν ἐν τῇ*
- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοῦ καλυτέρου στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; *Ἡ δια-
λογὴ τοῦ σπόρου ἐγίνετο πρὸ τοῦ θερισμοῦ δι'
ἐννοητῶν τοῦ καλυτέρου αὐραίου τοῦ δὲ οὐκ
ὡς ἐμαρτυρεῖται ἐν τῇ ἀχυρῷ καὶ ἐν τῇ σταύρῳ.*
- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ ποῖον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*Τὴν παραμονὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου 22 Ἰουνίου
ἢ καὶ πρὸ τοῦ αὐραίου. Αἱ αὐραὶ ἐν τῇ ἀχυρῷ καὶ
ἐν τῇ σταύρῳ. Κάθε βραδυνὴν ἡ αὐραὶ
εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; *τὰ ἰδιώματα
τῆς πυρᾶς ἀπὸ αὐραὶ ἀχέρων. Ὅταν ἡ αὐ-
ραὶ αἰὲν πυρᾶς, ἡν δὲ βραδυνὴν καὶ
αὐραὶ αἰὲν πυρᾶς, ἡν δὲ βραδυνὴν καὶ
αὐραὶ αἰὲν πυρᾶς. Ὅταν ἐβρύνετο γ' πυρᾶς ὁ καθέ-
νας ἀφ' ἑαυτοῦ ἐν τῇ ἀχυρῷ καὶ ἐν τῇ σταύρῳ.
Τὸ πρῶτον τῇ ἐννοητῇ ὁ καθέ-**

ναί ἐξαίρετον ἐπὶ γόδιόν του, τὴν ἑσθλότητα ἐκείνην
θαύρασαν, τὸ ἔθικόν του ξανά καὶ ἔδωξαν δια-
φορά, παρρησία. (ὅταν ἔρρεται τὸ ἄθμιον ἐκείν-
ον πυρὶν ἐξαρουδῶν καὶ τ' ἡ Γιαννίου τ' ἀτεῖται τῇ μαριᾷ
ποταμῷ.)

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὕτη; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.). Αἱ οὐραὶ
ἐμαρσύνοντο καὶ φανοὶ τ' Αἱ Γιαννίου.

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυρὰν παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;

Τὴν πυρὰν ἡ παιδοί, Ἄνδρες, γυναῖκες,
καὶ παιδιὰ.

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυρὰν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

Τὴν ἑσθλότητα ἐξαρουδῶν καὶ
καὶ τ' Αἱ Γιαννίου τ' ἀτεῖται τῇ μαριᾷ
τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἔπειτα καὶ ἐκείνη
ἐπείτα καὶ ἐκείνη.

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυρὰν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ